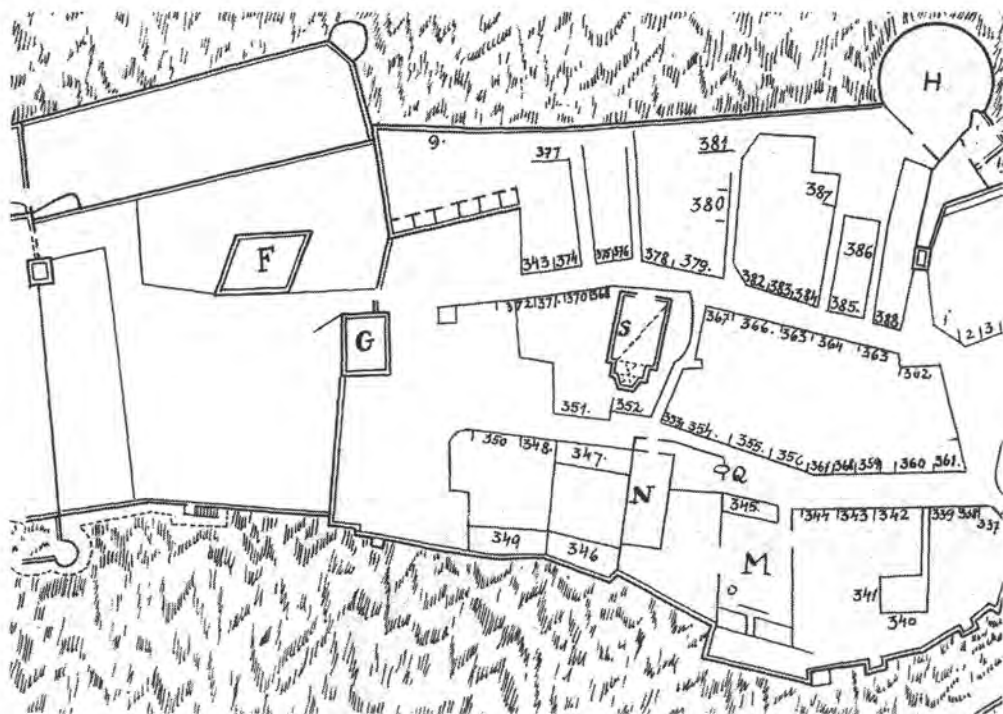

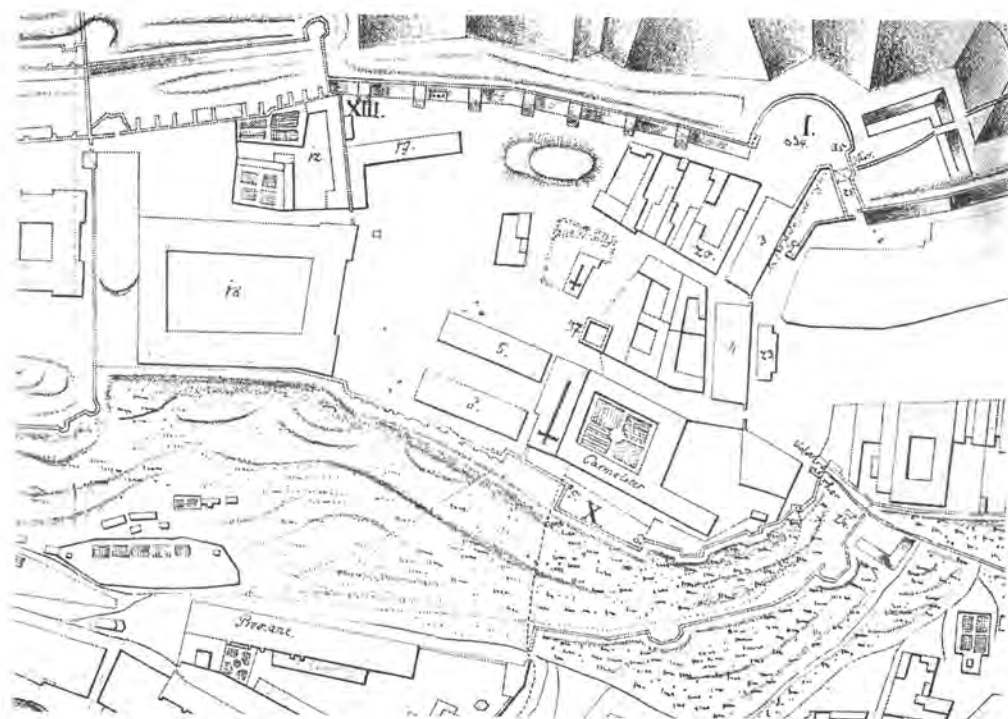
A SZENT GYÖRGY TÉR TOPOGRÁFIAI VÁLTOZÁSAI

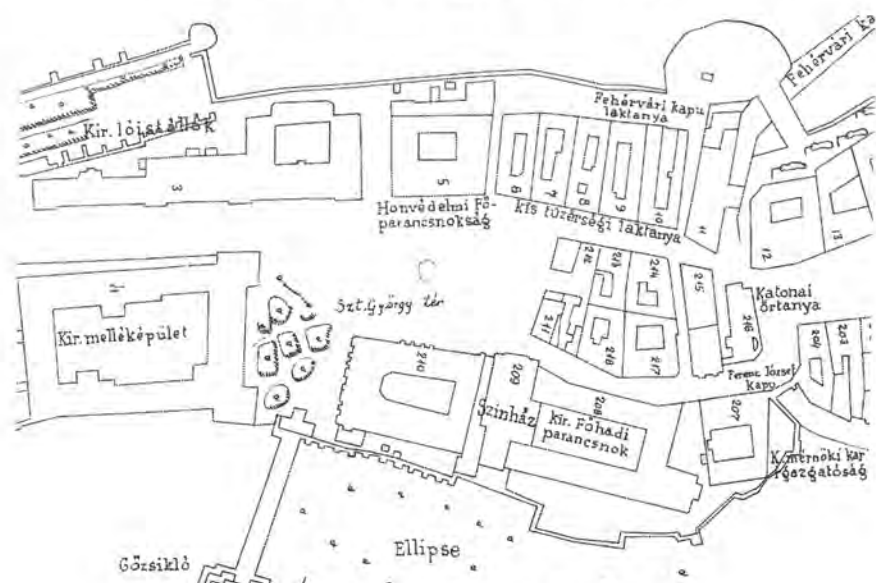
*A Szent György tér és környéke 1687-ben
részlet J. Hauy helyszínrajza nyomán*

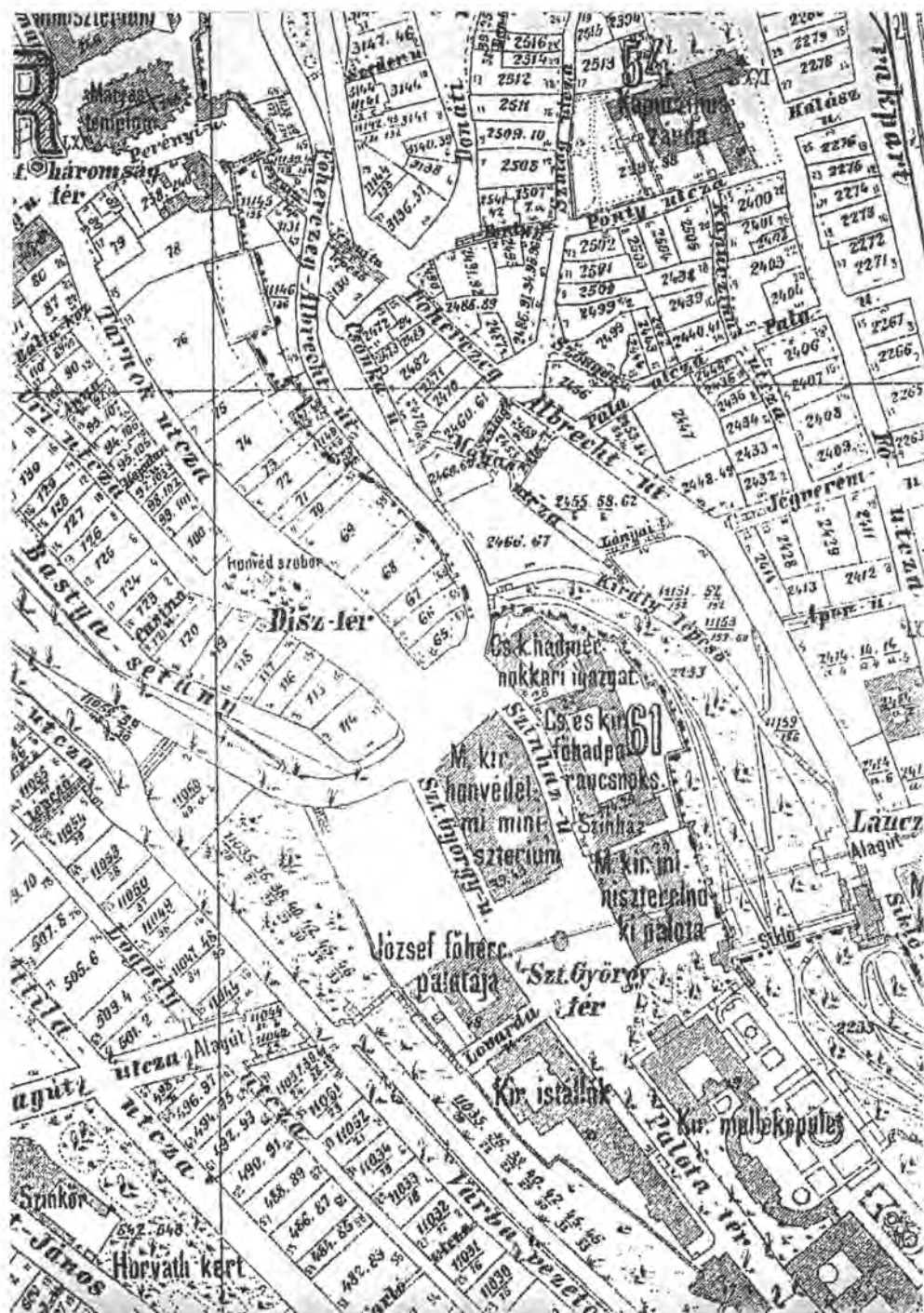
*A Szent György tér és környéke 1753-ban
részlet a Hadtörténeti Múzeum Térképtárának G.I.h. 66/4. számú térképéről*

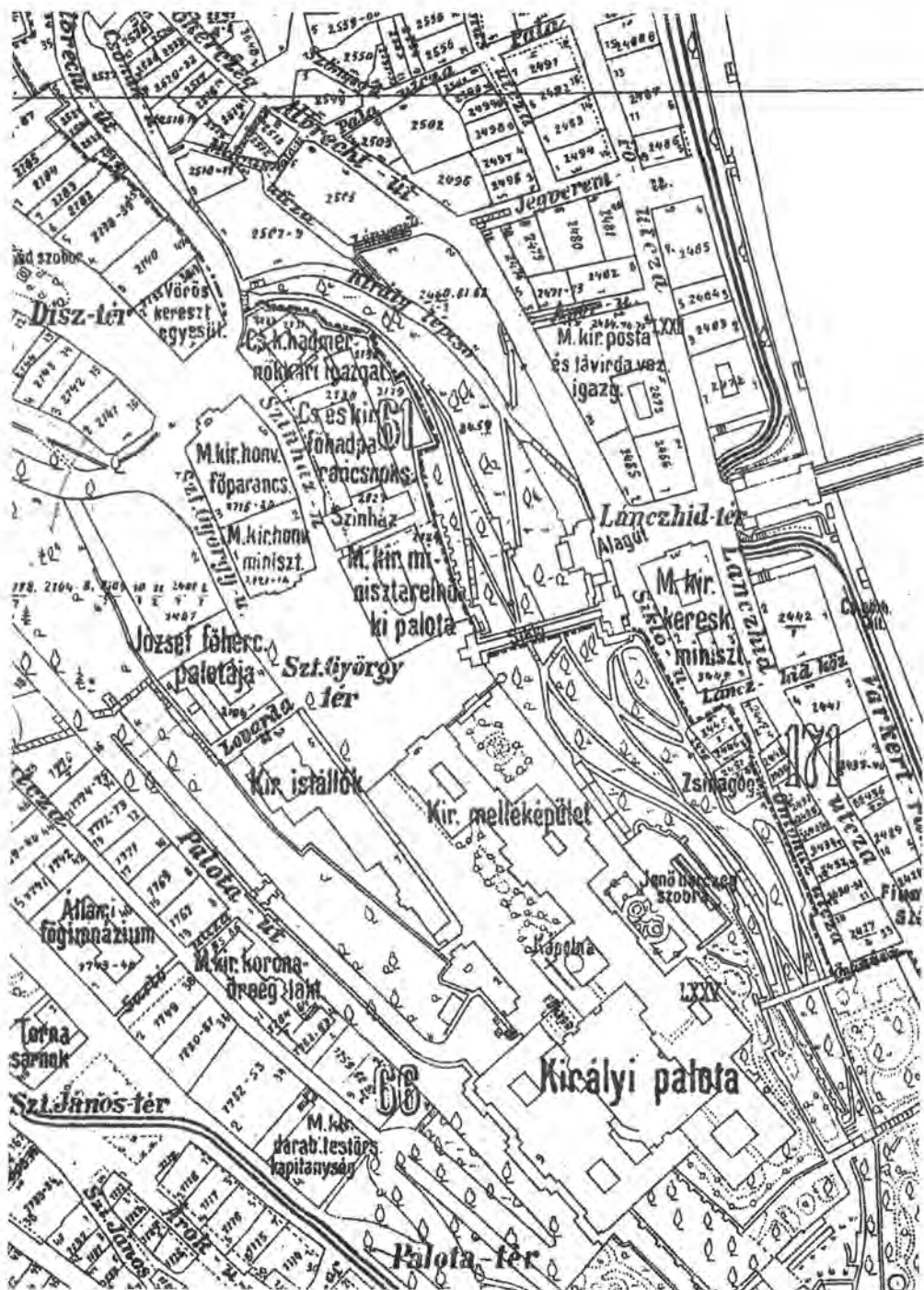
*A Szent György tér és környéke 1763-ban
részlet a Wolf – Salgari de Salger féle helyszínrajz nyomán*

*A Szent György tér és környéke 1873-ban
részlet a Marek János féle térkép nyomán*

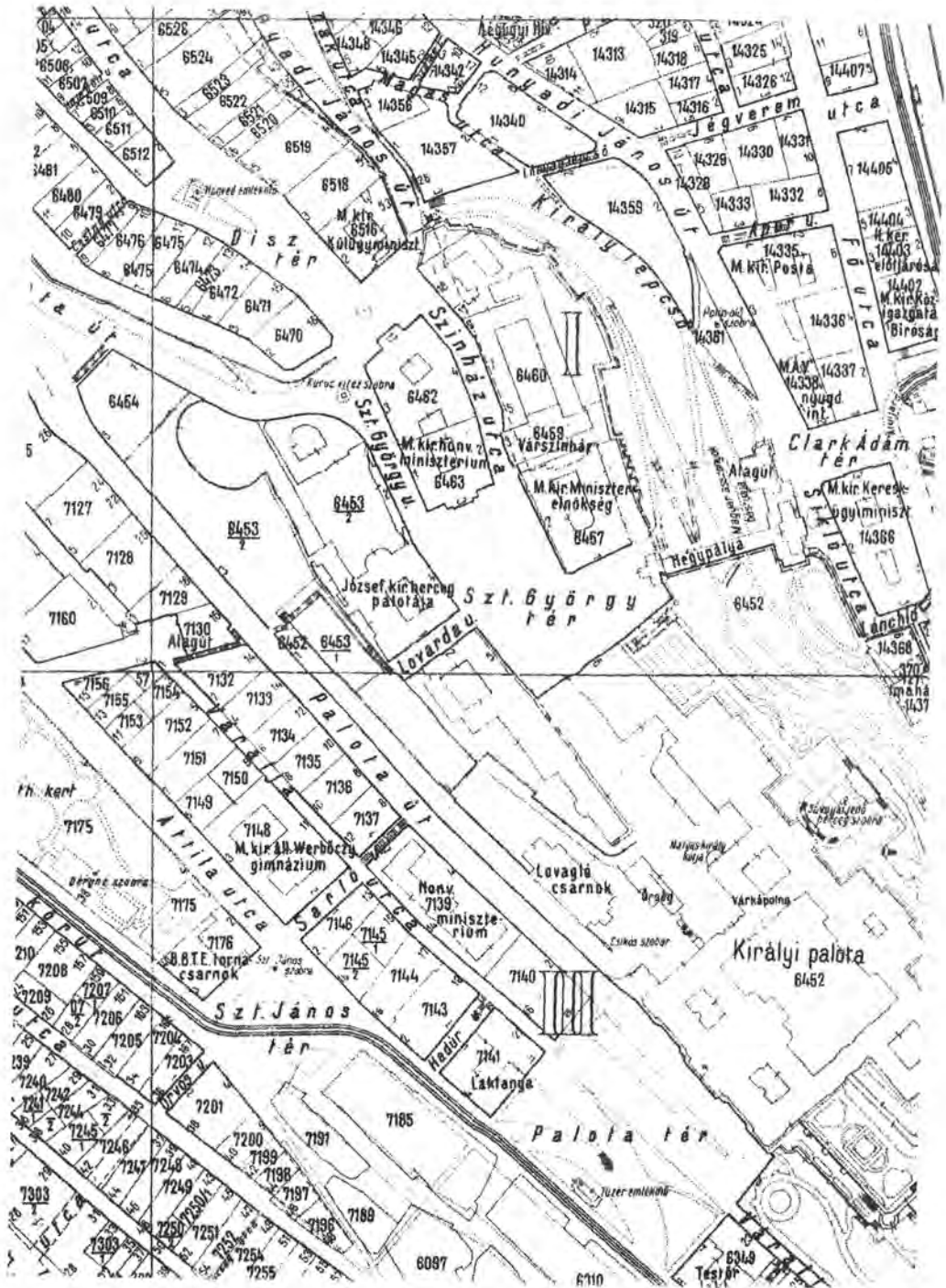

A Szent György tér és környéke Budapest 1895-ös 1:5000-es kataszteri térképén

A Szent György tér és környéke Budapest 1908-as 1:5000-es kataszteri térképén

A SZENT GYÖRGY TÉR TOPOGRÁFIAI VÁLTOZÁSAI

A Szent György tér és környéke Budapest 1937-es 1:5000-es kataszteri térképén

Végh András

A SZENT GYÖRGY UTCA 4–10. SZÁMÚ TELKEK RÉGÉSZETI ÁSATÁSA

ELŐZETES JELENTÉS

Az 1944/45-ös ostromban súlyosan megrongálódott budai Várnegyed több, mint ötven év elteltével még ma is kénytelen a pusztítás súlyos örökségével szembe nézni. Minden erőfeszítés ellenére sem mondható teljesnek a háború ütötte sebek gyógyítása, a hiányok pótlása, a kiürült terek új életre keltése. Különösen szembeszökő a Dísz tér és az egykori királyi palota között tátongó terület, amely golyó és repesz lyuggatta falakkal idézi meg még mindig az ostromot, és kietlen, üres térségen vezet keresztül a Várnegyed házai közül a palotába költöztetett múzeumokhoz, nemzeti gyűjteményekhez tartó turisták ezreit. Útjuk a Szent György téren át halad, egy olyan különös, képzeletbeli városi téren át, amelyet évtizedek óta csak a tradíció, illetve régi dokumentumok őriznek. A földfelszín felé emelkedő épületek teljes, vagy részleges pusztulása talán egyetlen pozitívumot hordoz: a régészeti kutatások lehetőségét, amely a földfelszín alól újra napvilágra hozhatja a korábbi századok során föld alá temetett emlékeket, értékeket.

1994–2000 között a Szent György tér helyreállítási programjának keretében nagyszabású régészeti ásatás sorozat tárta fel a városrészt, hogy segítséget nyújtson a helyreállítás terveinek kialakításához, felszínre hozza és megmentse a föld rejtette értékeket. A kutatások révén egy teljes középkori városnegyed eddig jobbára ismeretlen képe bontakozhatott ki előttünk és jobban megismerhettük az újkori városnegyed emlékeit is.¹ Ebben a nagyszabású munkában számomra a Szent György

¹ A feltárásokról eddig megjelent szakmai közlések időrendben: FELD István – GYURICZA Anna – HANNY Erzsébet – PÖLÖS Andrea – VÉGH András: I. Szent György tér. In: A Középkori Osztály munkatársainak ásatásai és leletmentései 1981–1991 között. BudRég 29. (1992), 242–244.p.; A budavári Szent Zsigmond templom és gótikus szobrai. Kiállítási katalógus. (szerk. BUZÁS Gergely – FELD István). Bp., 1996.; MAGYAR Károly: Budapest, Szent György-Platz – SW – Region. ArchÉrt 123–124. (1996–97), 258.p.; ALTMANN Júlia: Budapest I., Szent György-Platz – Theater-Passage. ArchÉrt 123–124. (1996–97), 258.p.; H.HANNY Erzsébet: A nagyrévi kultúra áldozati gödre a budai Várhegyen. BudRég 31. (1997), 199–210.p.; KOVÁCS Eszter: A budai ferences kolostor törökkori építkezései. Szakdolgozat, ELTE Közép- és Koraiújkori Régészeti Tanszék. Kézirat, 1997.; BENCZE Zoltán – NYÉKHELYI Dorottya – VÉGH András: Újabb ásatások a budavári Szent György téren. Magyar Múzeumok 3. (1998), 17.p.; KÁRPÁTI Zoltán: A budapesti Szent György tér középkori története a Szent Zsigmond prépostság alapításáig. Szakdolgozat, ELTE Közép- és Koraiújkori Régészeti Tanszék. Kézirat, 1998.; FELD István: Beszámoló az egykori budai Szent Zsigmond templom és környéke feltárásáról. BudRég 33. (1999), 35–50.p.; BUZÁS Gergely: A budai Szent Zsigmond templom kőfaragványai. BudRég 33. (1999), 51–66.p.; VERES Szilvia Edit: Kerámialeletek a Szent Zsigmond templom szobortöredékei mellett. BudRég 33. (1999), 67–82.p.; MESTER Edit: Üvegleletek a budavári Szent Zsigmond templom ásatásából. BudRég 33. (1999), 83–88.p.; FELD István – KÁRPÁTI Zoltán: Häser und Parzellen der